

Ιστορία ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΩΡΑΙΤΗ

693.717.8812

www.kmoraiti.gr

17/8/2020

6. Η βιομηχανία

Το 19^ο αιώνα στην Ελλάδα η βιομηχανία είχε ελάχιστα κοινά σημεία με την βιομηχανική επανάσταση όπως εμφανίστηκε στη Δυτική και Κεντρική Ευρώπη.

Διαφορές με την Ευρώπη

- Η ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Ελλάδα ήταν μόνο σχέδιο ή πρόθεση, σπάνια ως εφαρμογή
- Η ακτινοβολία των ευρωπαϊκών επιτευγμάτων έφερνε συνεχώς στο προσκήνιο το ζήτημα της βιομηχανικής ανάπτυξης, όμως οδηγούνταν σε αδιέξοδο λόγω της απουσίας των απαραίτητων για τη βιομηχανική ανάπτυξη.

1830-1870: στασιμότητα

Είδη βιομηχανιών:

1. Εμφανίστηκαν βιομηχανικές μονάδες παραγωγής με αποσπασματικό και ευκαιριακό τρόπο.
2. Οι μονάδες αποσκοπούσαν στην εξυπηρέτηση τοπικών αναγκών, που σχετίζονταν με την επεξεργασία αγροτικών προϊόντων, ως εξέλιξη των:
 - α) αλευρόμυλων
 - β) ελαιοτριβείων
 - γ) βυρσοδεψείων
 - δ) κλωστηρίων

προβλήματα: Οι μονάδες δεν αποτελούσαν αφετηρία για τη δημιουργία πιο σύνθετων βιομηχανικών συγκροτημάτων αλλά παρέμεναν στάσιμες και περιορισμένες στα οικονομικά τους μεγέθη.

Αιτίες των προβλημάτων :

- Η μικρή έκταση της εγχώριας αγοράς
- Η πίεση των εισαγόμενων προϊόντων
- Η έλλειψη πολυάριθμου, ειδικευμένου και φθηνού εργατικού δυναμικού

1870: πρώτη προσπάθεια ανάπτυξης

Απόπειρα ανάπτυξης:

- Ιδρύθηκαν περισσότερες από εκατό βιομηχανικές επιχειρήσεις
- Αυξήθηκε το δυναμικό των υπαρχουσών μονάδων

Κατάληξη: η απόπειρα έχασε τη δυναμική της και επέστρεψε η ύφεση και η στασιμότητα.

Τέλη 19^{ου}-αρχές 20^{ου} αιώνα: αλλαγή δεδομένων

Δημιουργήθηκε σταθερό, πολυδιάστατο, με τάσεις ανάπτυξης βιομηχανικό δυναμικό.

Είδη βιομηχανίας:

- Βαριά βιομηχανία
- Μεταλλουργία
- Ναυπηγική
- Τσιμεντοβιομηχανία

Προβλήματα:

- Η βιομηχανία υπέφερε από την έλλειψη κεφαλαίων και τη διασπορά των υπαρχόντων σε πλήθος δραστηριοτήτες

- Η βάση οικονομικής εξάπλωσης ήταν περιορισμένη εδαφικά και πληθυσμιακά
- Έλλειψη πρώτων υλών
- Έλλειψη εργατικών χεριών
- Έλλειψη τεχνικής και γενικής παιδείας: περιορίζει την εφαρμογή καινοτομιών και την τεχνολογική εξέλιξη

Αιτία αλλαγής δεδομένων: Το 1912-1913 ενσωματώθηκαν στο ελληνικό κράτος μεγάλες εκτάσεις και πληθυσμοί.

Προβλήματα:

- Οι χρόνιες αδυναμίες της ελληνικής βιομηχανίας εμποδίζουν την ανάδειξη της σε κινητήρια δύναμη
- Ήταν αδύναμη να αντέξει τον εξωτερικό ανταγωνισμό
- Η βιομηχανία παρέμεινε προσηλωμένη σε δευτερεύουσες δραστηριότητες περιμένοντας τη σωτηρία της από την παρέμβαση του κράτους με δασμολογικά μέτρα.